

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Rutsche v právní věci žalobkyně: **M. Š.**, zast. Mgr. Milanem Popelkou, advokátem se sídlem nám. T.G. Masaryka 11, Prostějov, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 2. 3. 2011, č.j. X, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 25. 8. 2011, č. j. 22 Ad 30/2011 – 34,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností napadla žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Brně, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 2. 3. 2011, č.j. X. Tímto rozhodnutím žalovaná zamítla námitky proti rozhodnutí ze dne 2. 11. 2010, o odnětí invalidního důchodu podle § 56 odst. 1 písm. a) a § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., v platném znění, neboť podle posudku OSSZ Prostějov ze dne 13. 10. 2010 stěžovatelka již není invalidní. Podle uvedeného posudku jí z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla pracovní schopnost pouze o 30 %.

Krajský soud v Brně při svém rozhodování vycházel z následujícího skutkového stavu:

Stěžovatelce byla dne 16. 4. 2002 přiznána částečná invalidita v souvislosti s úrazem z r. 2001, zlomeninou kotníku. Při řízení dne 22. 2. 2005 byla invalidita změněna na plnou, a při řízení dne 5. 6. 2007 byla invalidita změněna opět na částečnou. Při kontrole zdravotního stavu dne 20. 8. 2008 byla v souvislosti s úrazem z r. 2001 stěžovatelka uznána nadále částečně invalidní, částečně invalidní byla nadále uznána i při řízení dne 4. 2. 2009. Od r. 1991 dosud pracuje jako OSVČ, hostinská. Stěžuje si na špatný zdravotní stav, je často v pracovní neschopnosti.

Lékařka OSSZ Prostějov po provedené kontrolní lékařské prohlídce dne 13. 10. 2010, které byla přítomna i posuzovaná, dospěla k závěru, že u stěžovatelky došlo ke stabilizaci stavu, přičemž rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kap. XV., odd. B, položce 9, písm. b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 30 %. Zdravotní stav stěžovatelky byl v rámci námitkového řízení přezkoumán lékařkou ČSSZ – LPS, pracoviště pro námitkové řízení Olomouc dne 25. 1. 2011. Podle vlastního zjištění a po prostudování doložené dokumentace bylo konstatováno, že se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, přičemž rozhodující příčinou je stav po trimaleolární zlomenině pravého bérce, léčeného konzervativně. Zjištěné zdravotní postižení odpovídá kapitole XV., odd. B, položka 11 přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena 20 %, vzhledem k dalšímu postižení pak byla zvýšena o 10 % na celkových 30 %.

V rámci přezkumného soudního řízení byl proveden důkaz posudkem PK MPSV ČR v Brně ze dne 26. 7. 2011. Posudková komise za účasti odborného lékaře psychiatra hodnotila zdravotní stav stěžovatelky, která nebyla jednání přítomna, neboť se písemně omluvila, jelikož její zdravotní důvody jí neumožnily osobní účast. Souhlasila s posouzením zdravotního stavu bez své přítomnosti. Dále přiložila kopie lékařských zpráv MUDr. G., neurologie, z 9. 11. 2010, 3. 5. a 15. 7. 2011, MUDr. S., ortopedie, z 24. 1., 3. 6. a 22. 7. 2011 a PhDr. V., psychoterapie, z 26. 5. 2011. Posudková komise měla k dispozici kopie lékařských zpráv a posudků a na základě jednotlivě posudkově vyhodnocených lékařských zpráv pak dospěla k závěru, že zdravotní stav stěžovatelky lze hodnotit jako dlouhodobě příznivě stabilizovaný. Za stabilizaci zdravotního stavu po úrazu hlezna považovala vyléčení zlomeniny a ustálení reziduální funkční poruchy, s obnovením statické a dynamické funkce končetiny. Posudkové hodnocení podrobně popsala v obsahu posudku, který byl stěžovatelce doručen. Míra poklesu pracovní schopnosti byla hodnocena podle kapitoly XV., oddíl B, položka 11 přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., 20 %, se zřetelem k ostatním zdravotním postižením pak byla zvýšena o 10 %, takže celkově míra poklesu činí 30 %. Posudkový závěr zněl, že k datu vydání napadeného rozhodnutí stěžovatelka nebyla invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., v platném znění, neboť nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %.

Krajský soud v Brně se po provedeném řízení, kdy se stěžovatelka i její právní zástupce z nařízeného jednání omluvili, s posudkovým závěrem PK MPSV ČR v Brně ztotožnil a vyvodil právní závěr, že k datu vydání napadeného rozhodnutí nešlo u stěžovatelky o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %. Podle názoru krajského soudu byl zdravotní stav

stěžovatelky zjištěn z dostatečného lékařského podkladu, posudkové a skutkové zhodnocení provedené PK MPSV ČR v Brně bylo uznáno jako celistvé, vyčerpávající a přesvědčivé, posudková komise se přiklonila k posudkovému zhodnocení, které učinila lékařka ČSSZ pro námitkové řízení v Olomouci, dostatečně průkazně zdůvodnila, v čem spočívá stabilizace zdravotního stavu po úrazu hlezna a z jakého důvodu proto stěžovatelka není invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb.

V kasační stížnosti podané proti rozsudku Krajského soudu v Brně stěžovatelka uplatnila důvody podle § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."). Vyjádřila nesouhlas se závěry posudku OSSZ v Prostějově, protože zásadně neodpovídá jejímu zdravotnímu stavu, nevychází ze všech dostupných lékařských objektivních nálezů a nemůže pak dostatečně správně její zdravotní stav zhodnotit. Uvádí, že byla původně plně invalidní, následně jí byl přiznán částečný invalidní důchod, a nyní je konstatováno, že pro dlouhodobě příznivě stabilizovaný zdravotní stav nemá nárok ani na částečný invalidní důchod. S tím nesouhlasí, takové hodnocení je v rozporu s jejím objektivním zdravotním stavem, což lze vyčíst ze zdravotních zpráv, které jsou k dispozici. Od doby, kdy byla plně invalidní, se na jejím zdravotním stavu zásadně nic nezlepšilo, je možné dohledat kolik měsíců byla v pracovní neschopnosti. Nechť jsou ve věci připojeny spisy Krajského soudu v Brně sp. zn. 41 Cad 127/2007 a 34 Cad 54/2009, v nichž jsou původní posudky, z nichž vyplývalo, že je plně a následně částečně invalidní. Poslední hodnocení jejího zdravotního stavu, které odpovídalo realitě, bylo ze dne 21. 1. 2009, a to hodnotilo její zdravotní stav tak, že míra poklesu jejího uplatnění poklesla o 40 %. Od této doby nedošlo k žádnému zlepšení jejího zdravotního stavu. Na postup OSSZ v Prostějově podala dne 4. 7. 2011 stížnost, když vše vychází z její žádosti o přehodnocení jejího nemocenského pojištění. Nechť jsou vyžádány zprávy o vyřízení této stížnosti, resp. zprávy o dohledu nad vyřízením této stížnosti. Stěžovatelka je přesvědčena, že rozhodnutím ze dne 13. 10. 2010 jí byl odebrán nesprávně a nezákonně invalidní důchod, a že postup OSSZ v Prostějově vůči ní byl nesprávný, zaujatý a nezákonný. Navrhuje vypracování revizního znaleckého posudku, který se bude náležitě zabývat jejím aktuálním zdravotním stavem a který se výslovně vyjádří ke změně jejího zdravotního stavu ve vztahu k jeho posouzení lékařem OSSZ v Brně ze dne 21. 1. 2009. Z uvedených důvodů je stěžovatelka toho názoru, že byl nesprávně a nedostatečně zjištěn skutkový stav a z toho pak byl vyvozen i nesprávný právní závěr. Správní rozhodnutí mělo být již v řízení před Krajským soudem v Brně zrušeno jako nepsávané a nezákonné, jak navrhovala. Jako důkazy navrhuje revizní znalecký posudek k vyvrácení pochybností dle dosavadního posudku OSSZ v Prostějově, spisy Krajského soudu v Brně sp. zn. 41 Cad 127/2007 a 34 Cad 54/2009, zprávu žalované o pracovní neschopnosti stěžovatelky za období od r. 2009 dosud, stížnost na postup OSSZ v Prostějově ze dne 4. 7. 2011, zprávu žalované o vyřízení dané stížnosti, resp. zprávu MPSV ČR o dohledu nad vyřízením této stížnosti. S ohledem na uvedené závěrem navrhuje, aby Nejvyšší správní soud po provedení výše navrženého dokazování napadený rozsudek zrušil a věc vrátil Krajskému soudu v Brně k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Brně z hlediska uplatněného stížního bodu, jakož i ve smyslu § 109 odst. 3 s. ř. s., a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Posudek uvedené posudkové komise soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav posuzovaného byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem jím tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu. Procentní míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti komise vyhodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., přičemž zdravotní postižení podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku této přílohy a současně odůvodní stanovenou míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti v rámci zde stanoveného rozpětí. Dále uváží i rozsah a závažnost dalších zdravotních postižení posuzovaného z hlediska možného zvýšení či snížení základního bodového hodnocení.

Nejvyšší správní soud se ztotožnil se závěrem Krajského soudu v Brně, že posudkové hodnocení PK MPSV ČR v Brně bylo celistvé, vyčerpávající a přesvědčivé, přičemž se posudková komise se přiklonila k posudkovému zhodnocení, které učinila lékařka ČSSZ pro námitkové řízení v Olomouci, a dále dostatečně průkazně zdůvodnila, v čem spočívá stabilizace zdravotního stavu po úrazu hlezna a z jakého důvodu proto stěžovatelka není invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. Obě tato posudková hodnocení považuje i Nejvyšší správní soud za natolik úplná a do té míry přesvědčivá, že jimi bylo spolehlivě prokázáno, že stěžovatelka k datu vydání přezkoumávaného rozhodnutí žalované nesplňovala podmínky invalidity.

Posudková komise MPSV v Brně zpracovala posudek v řádném složení, jednoznačně vymezila rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatelky jako stav po zlomenině pravého hlezna s poúrazovou artrózou. Pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti stanovila, a to shodně se zhodnocením, které učinila lékařka ČSSZ pro námitkové řízení v Olomouci, podle kapitoly XV., oddíl B, položka 11 přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. na 20 % s tím, se zřetelem k ostatním zdravotním postižením pak byla míra poklesu zvýšena o 10 %, takže celkově činí 30 %.

Stěžovatelka namítá, že nesouhlasí se závěry posudku OSSZ Prostějov ze dne 13. 10. 2010, a žádá o zpracování revizního posudku. K tomu Nejvyšší správní soud poznamenává, že závěry tohoto posudku, v němž byl zdravotní stav stěžovatelky posouzen

podle kap. XV., odd. B, položky 9, písm. b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., jako *středně těžké omezení hybnosti jednoho nebo více kloubů nebo končetiny/končetin, podle rozsahu funkčního postižení,* s rozmezím poklesu 15–30 %, přičemž míra poklesu pracovní schopnosti stěžovatelky byla stanovena na horní hranici rozmezí, tj. 30 %, již byly přehodnocovány, a to jednak posouzením lékařky ČSSZ ze dne 25. 1. 2011 pro námitkové řízení v Olomouci, a dále posudkem PK MPSV ČR v Brně ze dne 26. 7. 2011 pro přezkumné řízení před krajským soudem, přičemž v obou těchto případech byl zdravotní stav stěžovatelky posouzen podle kapitoly XV., oddíl B, položka 11 přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., jako *ztuhnutí nebo omezení pohybu v hlezenním kloubu/kloubech podle rozsahu omezení,* rozmezím poklesu 10–20 %, přičemž míra poklesu pracovní schopnosti stěžovatelky byla stanovena na horní hranici rozmezí, tj. 20 %, když se zřetelem k ostatním zdravotním postižením byla míra poklesu současně ještě zvýšena o 10 %, na celkových 30 %. Pokud stěžovatelka namítá, že revizní posudek by se měl náležitě zabývat jejím aktuálním zdravotním stavem a výslovně se vyjádřit ke změně jejího zdravotního stavu ve vztahu k jeho posouzení lékařem OSSZ v Brně ze dne 21. 1. 2009, k tomu Nejvyšší správní soud toliko poznamenává, že toto již také učinil posudek PK MPSV ČR v Brně ze dne 26. 7. 2011. Tento posudek mj. konstatoval, že posudek lékaře OSSZ v Brně ze dne 21. 1. 2009 byl přehodnocen tehdy navazujícím posudkem PK MPSV, vyhotoveným v rámci řízení o opravném prostředku, přičemž PK MPSV tehdy zvolila jinou rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, než prvoinstanční lékař, a to stav po zlomenině zevního a vnitřního kotníku s poúrazovou artrózou pravého hlezna. PK MPVS ČR v Brně v nynějším posudkovém hodnocení dodává, že v r. 2010 byla, po žádosti stěžovatelky o prodloužení výplaty nemocenských dávek na opakovanou lázeňskou léčbu, vyvolána mimořádná kontrolní prohlídka, která proběhla dne 13. 10. 2010 na OSSZ a částečná invalidita byla oduznána s 30 % poklesem pracovní schopnosti, když jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvolila prvoinstanční lékařka artrózu kyčelních kloubů s lehkým funkčním omezením. V námitkovém řízení bylo hodnocení potvrzeno, ale jako rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla zvolena poúrazová artróza hlezeního kloubu (stejně jako v PK MPSV v roce 2009). Na tomto hodnocení a závěru setrvala PK MPSV ČR v Brně i ve vnějším posudku, resp. v posudku ze dne 26. 7. 2011, pro potřeby přezkumného řízení napadeného rozhodnutí před krajským soudem. Za tohoto stavu věci neshledal Nejvyšší správní soud návrh na provedení důkazu vyžádaným revizním posudkem, a dále i spisy Krajského soudu v Brně sp. zn. 41 Cad 127/2007 a 34 Cad 54/2009, v nichž jsou původní posudky, potřebným.

Ke konstatování stěžovatelky, že původně byla uznána plně invalidní, poté jí byla invalidita změněna na částečnou a nyní zcela odňata, Nejvyšší správní soud poznamenává, že toto neodpovídá průběhu invalidity tak, jak je doložen ve spisu. Z obsahu spisu vyplývá, že v roce 2001 utrpěla zlomeninu pravého kotníku a od března 2002 byla uznána částečně invalidní. V roce 2005 pak byla po artroplastice hlezenního kloubu vpravo uznána plně invalidní na doléčení stavu. V roce 2007 pak byla při kontrolní lékařské prohlídce uznána opět částečně invalidní pro stejnou rozhodující příčinu, a částečně invalidní zůstala až do oduznání invalidity 13. 10. 2010. Plně invalidní tedy byla toliko po přechodnou dobu v r. 2005/2007.

Stěžovatelka k prokázání svých tvrzení dále navrhovala, aby si Nejvyšší správní soud vyžádal k provedení důkazu zprávu žalované o pracovní neschopnosti stěžovatelky za období od r. 2009 dosud, a dále stížnost na postup OSSZ v Prostějově ze dne 4. 7. 2011 a zprávu žalované o vyřízení dané stížnosti, resp. zprávu MPSV ČR o dohledu nad vyřízením této stížnosti.

Provádění dokazování se řídí zásadou volného hodnocení důkazů, a je na soudu, zda a které z navrhovaných důkazů uzná za důkazy, jež jsou pro posouzení věci rozhodné. Za takové však Nejvyšší správní soud navrhovanou zprávu žalované o pracovní neschopnosti stěžovatelky za období od r. 2009 dosud, stejně jako stížnost na postup OSSZ v Prostějově ze dne 4. 7. 2011 a zprávu žalované o vyřízení dané stížnosti, resp. zprávu MPSV ČR o dohledu nad vyřízením této stížnosti, Nejvyšší správní soud nepovažuje. Zpráva o pracovní neschopnosti stěžovatelky za období od r. 2009 by mohla mít jen dílčí vypovídací schopnost, bez podstatného vlivu na výsledné závěry komplexního posudkového zhodnocení zdravotního stavu stěžovatelky, které vzal za základ krajský soud, a další navrhované důkazy, tj. stížnost na postup OSSZ v Prostějově ze dne 4. 7. 2011 a zpráva žalované o vyřízení dané stížnosti, resp. zpráva MPSV ČR o dohledu nad vyřízením této stížnosti, s podstatou posuzované věcí bezprostředně nesouvisí. Z uvedených důvodů k provedení takto navrhovaných důkazů Nejvyšší správní soud nepřistoupil.

Nejvyšší správní soud tak přisvědčil závěru Krajského soudu v Brně, že na základě posudku Posudkové komise MPSV ČR v Brně, jímž bylo potvrzeno posudkové zhodnocení, které učinila lékařka ČSSZ pro námitkové řízení v Olomouci, bylo spolehlivě prokázáno, že stěžovatelka nebyla ke dni 13. 10. 2010 invalidní. Nejvyšší správní soud uzavírá, že rozsudek Krajského soudu v Brně netrpí vadami podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., z úřední povinnosti pak nebyly zjištěny ani vady podle § 103 odst. 3 s. ř. s. Kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Současně však Nejvyšší správní soud připomíná, že zamítavými rozhodnutími není nikterak dotčeno právo stěžovatelky uplatnit nárok znovu za podmínek § 56 odst. 1 písm. d) zákona č. 155/1995 Sb., z něhož lze dovodit, že pokud stěžovatelka doloží doklady prokazující tvrzený zdravotní stav odpovídající přiznání invalidity, bude Česká správa sociálního zabezpečení o jejím nároku ve spojení s danou skutečností rozhodovat znovu.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. za použití § 120 téhož zákona. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. března 2012

JUDr. Petr Průcha

předseda senátu